

یادداشت سردبیر : رواج عقلانیت

حقوق :: نشریه قضاوت :: دی و بهمن ۱۳۸۱ - شماره ۱۱

صفحات : از ۲ تا ۳

آدرس ثابت : <https://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/861267>

تاریخ دانلود : ۱۴۰۳/۱۱/۲۱

مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) جهت ارائه مجلات عرضه شده در پایگاه، مجوز لازم را از صاحبان مجلات، دریافت نموده است، بر این اساس همه حقوق مادی برآمده از ورود اطلاعات مقالات، مجلات و تألیفات موجود در پایگاه، متعلق به "مرکز نور" می باشد. بنابر این، هرگونه نشر و عرضه مقالات در قالب نوشتار و تصویر به صورت کاغذی و مانند آن، یا به صورت دیجیتالی که حاصل و بر گرفته از این پایگاه باشد، نیازمند کسب مجوز لازم، از صاحبان مجلات و مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) می باشد و تخلف از آن موجب پیگرد قانونی است. به منظور کسب اطلاعات بیشتر به صفحه [قوانین و مقررات](#) استفاده از پایگاه مجلات تخصصی نور مراجعه فرمائید.

مقالات مرتبط

- جهانی شدن و چالش مشارکت سیاسی در جمهوری اسلامی ایران
- الگوی مدیریت بحران سیاسی در سیره امام خمینی (ره)
- نگاهی نو به حق و تکلیف از دریچه نهج البلاغه
- اعجاز فیزیکی قرآن
- حق و تکلیف
- قرارداد انتقال طلب
- یک کلمه، قانون نه
- «شکایت ثالث از عملیات اجرایی» در مقایسه با «اعتراض ثالث به رأی»
- مدخلی بر خدمات عمومی الکترونیک در نظام حقوقی ایران
- تقسیم خسارت میان مسؤولان متعدد در مسؤولیت قهری
- بررسی استقلال نهاد آمبودزمان با نگاه تطبیقی
- مفهوم و مبانی اصل آزادی تحصیل و ارزیابی دلیل در دادرسی کیفری

عناوین مشابه

- یادداشت سردبیر؛ سالی برای تقویت عقلانیت
- برون‌سپاری اجرای پایان‌نامه‌ها: سوء تفاهمی که در حال رواج است (یادداشت سردبیر)
- برون‌سپاری اجرای پایان‌نامه‌ها: سوء تفاهمی که در حال رواج است (یادداشت سردبیر)
- یادداشت سردبیر
- یادداشت سردبیر: پژوهش نابالغ / پژوهشگر کم‌کار
- یادداشت سردبیر
- یادداشت سردبیر میهمان
- یادداشت سردبیر
- یادداشت سردبیر
- یادداشت سردبیر: کانون کدام نویسندگان؟

روح عدالت

برخورداری قضات از دانش بیشتر امنیت قضایی را گسترش می‌دهد. آیت‌الله هاشمی شاهرودی رئیس قوه قضائیه در دیداری که با معاونین آموزش و تحقیقات دادگستری‌های کشور، داشتند سخنان مسوطی ایراد نمودند.

رئیس محترم قوه قضائیه در بخشی از سخنان خود اشاره داشتند که: هر چه قضات دارای دانش بیشتر تعهد بالاتر و استقلال و نام‌نبردپذیری بیشتر باشند بهتر می‌توانند امنیت و عدالت قضایی را گسترش دهند. ایشان نقش حوزه و دانشگاه و همکاری آنان را برای رسیدن به نقطه مطلوب در تربیت و آموزش قضات متعهد ضروری دانستند و تأکید کردند حوزه و دانشگاه می‌توانند با همکاری یکدیگر و برنامه‌ریزی منسجم در آموزش و تربیت قضات تلاش کنند.

رئیس قوه قضائیه با تأکید بر تلاش برای احیای عدالت اسلامی گفت: فقه اسلامی در مسایل کیفری و مدنی نظرات تفصیلی و جامعی دارد که در قوانین ماهوی و شکلی ما وارد شده، اما این تلفیق و ترکیب جدید است و یقیناً در مرحله اجرا نواقصی دارد که باید حل شود. رئیس قوه قضائیه با اشاره به لزوم توجه قضات سراسر کشور به تناسب احکام صادره با جرم منتهان نتیجه این توجه را رضایت مردم از عملکرد دستگاه قضایی در برخورد با مجرمان و برقراری عدالت و امنیت اعلام و اضافه کرد تدبیر قضایی نیازمند تبیین محورهای آن و ارائه آموزش لازم در این زمینه است.

با توجه به سخنان اندیشمندان رئیس محترم قوه قضائیه در خصوص برخورداری قضات و کارکنان محترم قوه قضائیه در امر آموزش راهکارهایی جهت تحقق این امر باید تبیین نمود که می‌توان از آن جمله به موارد ذیل اشاره کرد.

۱- تبلیغ نقش آموزش و سهم آن در توسعه قضایی، البته این مطلب مورد قبول هست ولی تبلیغ این مهم ضرورت دارد، یکی از مهمترین ارکان منابع انسانی که نقش وافر در توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی دارد آموزش می‌باشد و حتی برای اصلاحات و توسعه قضایی آموزش باید الگوی مناسب ارائه دهد. امروز هیچ کشور معروفی نیست که آموزش و تحقیق و تحصیلات را یک مسئولیت بسیار جدی برای خود قلمداد نکند.

۲- عمومی کردن آموزش، با کمال تأسّف باید گفت در سال ۲۰۰۰ گزارش شده حدود ۱۱۳ میلیونی کودک ۱۱ تا ۱۶ سال در جهان از تحصیل محروم بوده‌اند.

نخستین بار در کنفرانس جهانی آموزش که در سال ۱۹۹۰ در جامتین تایلند برگزار شد جامعه جهانی عزم خود را برای همگانی کردن آموزش جزم کرد.

آموزش در بحث پیشگیری می‌تواند مؤثر باشد و نقش خود را در کاهش ورودیها ایفاء کند. بنظر اینجانب هر گونه اقدام اصلاحی به هر نام در قوه قضائیه متوقف بر سیاستگذاری در جهت کم کردن تصدی گری قضایی و کاهش ورودی پرونده‌ها است. چهل عامه نسبت به تکالیف و وظایف خود فاجعه‌ای است که اولین خاکریز فتح آن تشکیلات قضایی می‌باشد. که نتیجه آن افزایش ورودیها در دادگستریها است در آذر ماه وارده سال ۸۱ نسبت به ۷۹، ۱۵٪ افزایش مختومه سال ۸۱ نسبت به ۷۹، ۱۰۰٪ افزایش، مختومه سال ۸۱ نسبت به ۱۱۸۰٪ افزایش، مختومه سال ۸۱ نسبت به ۸۰، ۲۹٪ افزایش، یافته است.

با عمومی کردن آموزش اثر مستقیم و غیر مستقیم آن نیز بر بدنه دستگاه و فراغت همکاران و امکان صدور احکام مستحکم و مستند و مدلل و ارتقاء سطح آموزش همکاران را به ارمغان خواهد داشت.

البته مراد از عمومی نمودن نفع و رشد امر حقوق در همه طبقات است نماینده مجلس - کارگر - زوج - زوجه - کودک - کارمند - مدیر - وزیر - مثلاً نماینده مجلس اگر بخواید از حقوق و تکالیف خود آگاه شود ما می‌توانیم بهترین مسیر برای تبیین این حقوق باشیم. بنظر بنده ما از ظرفیت ایجاد شده در این راستا بیشتر باید بهره‌مند شویم.

امروز این شیوه سنتی اطلاع رسانی قوانین از طریق روزنامه رسمی باید متحول شود. در کیفیت استحضار عامه مردم از حقوقشان تحول باید ایجاد کرد. ما باید از ظرفیت آموزش و پرورش از طریق متون درسی بیشتر استفاده نمایم.

۳- ارتباط مستمر و ویژه با مدیران تصمیم ساز و دادن پیامهای خاص در جهت اهمیت آموزش، اریک بلوخ که رئیس سازمان بنیاد ملی علوم آمریکا است و در سال ۱۹۸۵ جایزه National madel technology را بدست آورده معتقد است در این جهان پیشرفته فنی دست یافتن به یک پیش صحیح در میان گرایشهای مختلف در زمینه تأثیرات علم بر جامعه، آسان نیست بخصوص برای تصمیم سازان ما

ناچاریم مراودات خود با کسانی که به هر دلیل کرسی تصمیم‌گیری را در اختیار دارند و زمینه حضور تصمیم‌سازان دستگاه قضایی در عرصه آموزش را بیشتر فراهم کنیم زیرا بعید نیست آنان تصمیم‌ساز که نشوند، هیچ فرصت سوز هم بشوند.

۴- ایجاد یک روند سیستماتیک در امر آموزش، باید بخش اجرا و برنامه‌ریزی را تفکیک کرد اگر چه از عدم ارتباط مطلق این دو هم باید پرهیز کرد، اما متعدد بودن مراکز تصمیم‌گیری و طراحی آموزش قطعاً دوباره کاری و سردرگمی برای کسانی که در بیرون به این مهم می‌پردازند ایجاد می‌کند تشکیل کمیسیون‌ها و کمیته‌های هم‌عرض مطلوب نبوده و نیست، البته عده‌ای فکوری باید فقط در مقام طراحی و برنامه‌ریزی برآیند، رشد‌زاین که از ابتدا هیچ نداشته به علت سیستماتیک بودن امر آموزش در آن کشور بوده است.

۵- استفاده از ظرفیت آموزش عالی، امروزه بنظر می‌رسد با وجود دانشکده علوم قضایی، برای ادامه تحصیل مجموعه قضاء کشور باید تلاش شایسته‌تری مبذول شود.

۶- استفاده بهینه و مناسب تکنولوژی روز جهت ارائه بهتر خدمات قضایی .

۷- بهره‌مندی بیشتر از شورای عالی انقلاب فرهنگی جهت تصویب و تبویب سیاست‌های آموزش عمومی و استفاده از حضور رئیس محترم قوه قضائیه.

۸- آموزش باید جلوه‌گری و نقش خود را در عمل نشان دهد و در زمره تصمیم‌سازان قوه قضائیه قرار گیرد و این امر با کاربردی کردن تحقیقات و استخراج سنجیده‌نیاز و مشکلات است و دادن نسخه کاربردی برای رفع مشکلات یعنی ما باید نقش آموزش را قبل از عمل نشان دهیم اگر امروز دستگاه قضایی از معضل اطلاع‌دادرسی رنج می‌برد ما باید طریقه علمی و علمی ارائه کنیم.

۹- این جلوه‌گری که قبلاً عرض شد مستلزم نیاز سنجی مناسب است این نیاز سنجی یکی از راه‌های مناسب آن از طریق نظر سنجی میسور خواهد شد.

تغییرات و پیشرفت‌های روز افزون در زمینه‌های مختلف به حدی است که احتمالاً این که یک شخص، شغلی را بیاموزد و در طول زندگی شغلی‌اش بدون تغییر با همان شغل پیش رود نزدیک به صفر و حتی غیر ممکن است. تنها راه مقابله با این تحولات نیازسنجی صحیح و پرورش و آماده‌سازی انسانها برای درک و پذیرش تغییراتی که در پیش است می‌باشد فلذا واقعاً برخی صاحب نظران به گزاف نگفته‌اند که آموزش در حقیقت، خود مدیریت است بدین معنا که بدون آموزش نیروی انسانی پایه‌های مدیریت هم متزلزل می‌شود در واقع آموزش باید بطور مستمر با مجموع وظایف و فرآیندهای مدیریت مورد توجه قرار گیرد.

در واقع استخراج سرمایه‌های نهفته در وجود انسان با آموزش است که اناس معادن کمعادن الذهب والفضه.

البته مراد آموزش نظام داری است که قابلیت کاربردی در محیط شغلی داشته باشد.

۱۰- حمایت و مشارکت مسؤولان عالی‌دادگتری به عنوان عامل محیطی مؤثر در برنامه‌های آموزشی، برنامه‌های آموزشی باید مورد حمایت کامل رئیس کل قرار گیرد حمایت هم باید واقعی باشد حمایت واقعی وقتی نمود پیدا می‌کند که به منظور انجام برنامه‌های آموزش مؤثر، افراد متخصص و متعهد و منابع مالی مورد نیاز برای آن در نظر گرفته شود علاوه بر آن برای نشان دادن اهمیت آن باید تمام مدیران عالی‌شامن در برنامه‌های آموزشی مشارکت داشته باشند. البته جلب این حمایت و مشارکت مقداری بستگی به فعالیت ما دارد که ما باید نیاز دستگاه بخردمان را نشان دهیم.

دفاع از یافته‌ها و داده‌های حاصل از تدبیر که ابتدا استنباطات ما باید تابع فرمول منطقی و استوار بر علم باشد تا متزلزل نگردد.

روزها گرفتار گو رویاک نیست
تو بمان ای آنکه چون تو پاک نیست
خود ما هم در مقام عمل در معرض تندبادهای عارضی که ممکن است از هر کس به انگیزه‌ای صادر شود اگر فرار گرفتیم،
عقب‌نشینی نکنیم .

اگر آئین نامه - دستورالعملی تدوین می‌کنیم در عمل مدافع آن باشیم و ما بخش مدیریت میانی را درگیر توجهات ترک و یا عمل خلاف ننمائیم .

نه من زبی عملی ملولم و بس
ملاحت علما هم به علم بی عمل است
نقل است که ابو حازم از انس بن مالک بن ابی اسلمه روایت کرده است که سؤالی از او پرسیدند که در حدیثی که در آن آمده است چه عملی بهترین عمل است؟ ابو حازم گفت ادای اجتناب و اجتناب از محرمات. باز پرسیدند که در حدیثی که در آن آمده است چه عملی بدترین عمل است؟ ابو حازم گفت ادای محرمات. باز پرسیدند که در حدیثی که در آن آمده است چه عملی بدترین عمل است؟ ابو حازم گفت ادای محرمات. باز پرسیدند که در حدیثی که در آن آمده است چه عملی بدترین عمل است؟ ابو حازم گفت ادای محرمات.

برای اینکه برنامه‌های آموزشی مطابق با نیازهای آموزشی باشد و همچنین از منابع تخصیص یافته حداکثر استفاده بعمل آید باید تدوین برنامه‌ها از یک مرحله به مرحله و در عین حال مهمترین مرحله از فرآیند آموزش تعیین نیازهای آموزشی می‌باشد بعد از تعیین اهداف آموزشی تعیین می‌گردد. تعیین اهداف، روش‌های مناسب آموزشی انتخاب می‌شود بعد از اجرا، نتایج آموزش با اهداف تعیین مقایسه می‌گردد. تغییرات لازم در برنامه‌های آینده آموزش لحاظ می‌گردد.

بدیهی است ما نباید برای تمایل و خوش آمد دیگران از یافته‌های مستند و مستدل خود عدول کنیم بلکه باید بر آن اصرار ورزیم چون آیندگان از ما هم یاد خواهند کرد.

زیرا ما در واقع دو شامه را دارا هستیم
هم مروج عقلانیتیم و هم مبلغ عدالت .